

# Inhoudsopgave

---

|                             |    |
|-----------------------------|----|
| Inleiding                   | 2  |
| Programmering               | 3  |
| Vorbereiding                | 4  |
| Deelname                    | 5  |
| Enquête leerlingen          | 5  |
| Enquête leraren/begeleiders | 9  |
| Samenvatting en conclusie   | 21 |



## Inleiding

---

Op vrijdag 21 maart 2003 stond Amsterdam voor de 14de keer in het teken van de *Kunstschooldag*. Op de *Kunstschooldag* gaan ruim 6000 leerlingen van de achtste groep uit het basisonderwijs een hele dag lang op bezoek bij kunstinstellingen. Zo maken ze kennis met musea, met toneelvoorstellingen, concerten en dans op zo'n 50 locaties. Voor het vervoer kunnen ze gebruik maken van de tram, de bus en de metro van het GVB, helemaal gratis. De leerlingen worden begeleid door honderden leerkrachten, ouders en andere volwassenen en gezamenlijk bezoeken ze op deze dag drie locaties.

Ook dit jaar hebben de scholen na de *Kunstschooldag* een enquête ontvangen. De enquêtesvragen zijn op een groot aantal punten anders dan in andere jaren. De belangrijkste vernieuwing is de leerlingenenquête, die in groepjes van vier leerlingen kon worden ingevuld. Dit verslag geeft de resultaten weer van de leerlingenenquête en de leerkrachten-/begeleidersenquête.

De *Kunstschooldag* is mogelijk dankzij de belangeloze medewerking van de Amsterdamse kunstinstellingen en financiële steun van de Gemeente Amsterdam, dienst Welzijn Amsterdam, afdeling Kunst en Cultuur en de deelraden. En natuurlijk bedanken de organisatoren het GVB, dat het vervoer van de leerlingen en hun begeleiders verzorgt.

De organisatie van de *Kunstschooldag* is in handen van de stichting JAM. De *Kunstschooldag* kan niet zonder de hulp van de vele vrijwilligers. Zij fungeren als contactpersoon tussen stichting JAM en de locatie waar ze die dag werken. Ze regelen de binnenkomst van de groepen, zorgen ervoor dat de voorstellingen op tijd beginnen, houden overzicht, wijzen leerkrachten op hun verantwoordelijkheid en zorgen ervoor dat de zaal er netjes uitziet.

## Programmering

---

Er zijn per locatie drie aanvangstijden van het programma: 10.00, 12.00 en 14.00 uur. Veel instellingen doen hun best om de hele dag beschikbaar te zijn. Maar door verplichtingen met de reguliere optredens of technische beperkingen lukt dat niet altijd. Voor de musea is gekozen voor twee aanvangstijden: 10.00 en 12.00 uur. Oorzaak is dat in de middag de spanningsboog bij de kinderen tegen haar eind loopt, wat leidt tot onrust. Dat is voor de musea niet leuk en voor de kinderen evenmin. Ook is het in de musea 's middags te druk met gewone bezoekers.

De meeste locaties verzorgen zelf de invulling. Stichting JAM verzorgt de programmering in de overige locaties, waarbij wordt gekeken naar de geschiktheid van de voorstelling voor kinderen van 12 jaar. Een lastige opgave, want we hebben hier te maken met een moeilijke leeftijd. De kinderen kunnen het programma te kinderachtig of te moeilijk vinden. Vandaar dat de enquête zo belangrijk is om te kijken wat de doelgroep, de kinderen, van het programma vinden.

Op sommige locaties kondigen presentatoren de programma's aan en geven ze toelichtingen.

De meeste locaties houden zelf van tevoren een korte inleiding. Ook geven verschillende groepen/musea een lesbrieftje die de kinderen van tevoren kunnen lezen, zodat ze weten wat ze gaan zien.

Dit jaar deden 48 instellingen mee aan de *Kunstschooldag*.



## Voorbereiding

In maart van elk jaar verschijnt het boekje ‘Kunstaanbod Basisonderwijs’. Daarin wordt de datum van de *Kunstschooldag* vermeld, zodat de scholen er in de jaarplanning mee rekening kunnen houden. In oktober stuurt stichting JAM een brief met een aanmeldingsformulier, waarop de scholen kunnen aangeven met hoeveel leerlingen en begeleiders ze willen deelnemen aan de *Kunstschooldag*. Nadat de scholen zich hebben aangemeld en het programma klaar is, wordt er per groep (leerlingen en hun begeleiders) een indeling gemaakt door stichting JAM. De groepen worden verdeeld over de verschillende programma-onderdelen.

JAM zorgt ervoor dat de groepen drie verschillende disciplines bezoeken, bijvoorbeeld dans, theater en museum. Alleen het speciale onderwijs kan aangeven of men van tevoren contact wil over het programma.

Twee weken voor de grote dag kunnen de scholen hun *Kunstschooldag*pakket ophalen bij stichting JAM. Dat pakket bestond dit jaar uit:

- programma per groep;
- groepskaarten en entreebewijzen per persoon;
- programmaboekje;
- instructies voor de begeleiders en leerkrachten;
- buttons voor alle leerlingen en begeleiders;
- afgestempeld vervoersbewijs van het GVB Amsterdam;
- badges voor de leerkrachten/begeleiders;
- Kunstschooldagaffiches;
- een lijnenkaart van het GVB;
- een informatiebrief voor de ouders, in het Nederlands, Turks, Arabisch, Spaans en Engels;
- maandprogramma's en ander foldermateriaal van de theaters en concertzalen (afkomstig van het Amsterdams Uit Buro);
- lesbrieven, voorzover die t.b.v. de voorstellingen waren gemaakt;
- CJP-magazines.

In 1999 en 2000 werd aan de leerlingen het stripboek ‘Kunst? School? Dag...!’ gegeven. In 2001 en 2002 was het geschenk een kaartspel. Gezien het succes van het stripboek werd besloten om dat nu weer aan alle leerlingen te geven.

## Deelname

In 2003 deden 411 groepen mee, afkomstig van 185 scholen, waarvan 25 uit het speciale onderwijs. In onderstaand schema staat een overzicht van de deelname in de afgelopen jaren. Dit jaar waren er in totaal 6164 leerlingen, 834 begeleiders, 48 locaties en 109 voorstellingen.

|                                                    | 2003 | 2002 | 2001 | 2000 | 1999 | 1998 | 1997 |
|----------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|
| Totaal aantal groepen                              | 411  | 401  | 423  | 408  | 415  | 389  | 388  |
| Aantal deelnemende scholen                         | 185  | 187  | 196  | 196  | 199  | 198  | 203  |
| Waarvan speciaal onderwijs                         | 25   | 25   | 26   | 27   | 29   | 27   | 29   |
| Totaal aantal leerlingen                           | 6164 | 5962 | 5984 | 6062 | 6149 | 5888 | 5835 |
| Totaal aantal leerkrachten/begeleiders             | 834  | 885  | 921  | 894  | 873  | 818  | 791  |
| Aantal deelnemende kunstinstellingen               | 48   | 41   | 40   | 43   | 43   | 39   | 35   |
| Aantal voorstellingen/<br>concerten/museumbezoeken | 109  | 102  | 102  | 103  | 99   | 90   | 80   |

In totaal hebben 296 groepsbegeleiders de enquête ingevuld en 304 groepjes leerlingen.

## Enquête leerlingen

### 1. Wat hebben jullie bezocht en wat vonden jullie ervan?

De leerlingen konden per bezocht onderdeel een reactie geven door een cijfer aan te kruisen op een schaal van 10 (goed) tot 1 (slecht).

Met deze vraag werd in de eerste plaats de waardering voor elke locatie gemeten, uitgedrukt in een rapportcijfer. Duidelijk is dat de waardering vooral iets zegt over het gebodene op de locatie. Het gebouw, de sfeer en entourage zullen wellicht meetellen, maar vormen uiteindelijk niet het hoofdbestanddeel van het cijfer.

Gemiddeld lag de waardering, gemeten over alle drie bezochte onderdelen op **7,5**.

Uit de waardering per locatie/voorstelling/museum blijkt dat met name Carré, De Kleine Komedie en de Melkweg hoog scoorden. Minder gewaardeerd werden Bimhuis, Concertgebouw en Scheepvaartmuseum (theatergedeelte).

**2. Zijn jullie wel eens in een van deze gebouwen geweest?**

Uit de antwoorden blijkt dat vooral Carré en NEMO eerder bezocht zijn, gevolgd door Concertgebouw, Het Muziektheater, Melkweg, Tuschinski, Tropeninstituut Theater en de musea. Totaal aantal 'ja'-reacties was 118.

**3. Zijn jullie wel eens met je ouders/verzorgers naar een museum geweest?**

Het aantal reacties was 211. Koploper is het Rijksmuseum, gevolgd door Van Gogh Museum, Tropenmuseum, NEMO en Scheepvaartmuseum, en op zekere afstand: Madame Tussaud en Stedelijk Museum.

**4. Zijn jullie wel eens met je ouders/verzorgers naar een theater geweest?**

Het aantal ja-reacties was 156. Populaire theaters zijn Carré, op afstand gevolgd door de Krakeling, Meervaart en op nog meer afstand: Het Muziektheater en Stadsschouwburg.

**5. Zijn jullie met school wel eens naar het theater en of museum geweest?**

Het aantal ja-reacties was 259. Scholen gaan vaak naar de drie grote musea. Ruim anderhalf keer zoveel als naar de Krakeling. Daarna komen het Tropenmuseum, Scheepvaartmuseum, Meervaart, Rembrandthuis, Verzetsmuseum en NEMO.

**6. Wat is jullie indruk van de Kunstschooldag?**

|    |          |    |                |
|----|----------|----|----------------|
| a. | Nuttig   | e. | Druk           |
| b. | Spannend | f. | Niets voor mij |
| c. | Leuk     | g. | Te veel        |
| d. | Leerzaam | h. | Saai           |

Bij deze vraag was het mogelijk meer antwoorden aan te kruisen. Absolute winnaar is 'leuk' (255 keer), gevolgd door 'leerzaam' (122), 'druk' (99), 'spannend' (72), 'nuttig' (51), 'saai' (26), 'niets voor mij' (18) en 'te veel' (12).

**7. Hebben jullie in de klas van tevoren gesproken over de Kunstschooldag?**

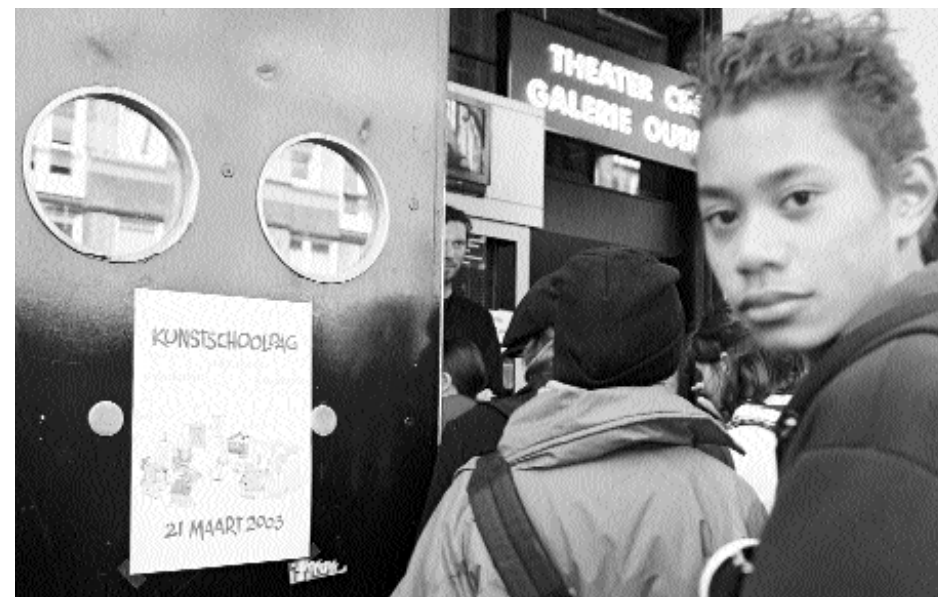
De *Kunstschooldag* is duidelijk gespreksonderwerp in de klas (274 keer). Op de vraag waarover dan werd gepraat kwamen zeer diverse antwoorden, variërend van de 'inhoud van de dag' (wat gaan we zien), tot hoe je je hoort te gedragen ('geen ruziek maken en niet hard praten'). Ook werd informatiemateriaal bekeken (folders, Uitkrant, video's).

**8. Hebben jullie na de Kunstschooldag nog over de Kunstschooldag gesproken?**

Na de *Kunstschooldag* werd er weer in de klas over gesproken (242 keer). Vooral de inhoud was gespreksonderwerp en dan met name hoe 'speciaal' de dag was.

**9. Hoe vonden jullie het om met het openbaar vervoer door de stad te reizen naar de diverse locaties?**

203 groepen leerlingen gaven een reactie. 'Je bent er wel snel maar het is ook druk, erg druk. Je kunt overal naar toe, maar de mensen in de tram zeurden, en het was wel droog (het was overigens erg mooi weer), maar je kon niet zitten.' Kortom: de kinderen zijn al helemaal



‘gemiddelde Amsterdammer’, dankbaar voor het gemak, maar mopperen op de drukte en het feit dat niet bij elke locatie een halte is (‘we moesten lopen’).

### 10 **Zouden jullie nu zelf ook naar een museum of locatie gaan?**

Op deze vraag kwamen 191 reacties. Meest gewilde locaties zijn Carré, Melkweg, NEMO, De Kleine Komedie en Het Muziektheater, gevolgd door de grote musea.

### 11 **Heb jullie nog tips of ideeën. Welke locaties, wie of wat zouden jullie graag willen zien?**

Meest opvallende uitspraken waren:

- Meer musical
- Meer sport, moderne muziek en modeshows en workshops

Ook bezoek aan:

- Meervaart
- Madame Tussaud
- Kindermuseum
- Arena
- Heineken Music Hall
- Ajaxmuseum
- Anne Frank Huis
- Pretparken en discotheken

- Langer bij de activiteiten, meer dingen bezoeken, eigen bus
- *Kunstschooldag* meer keer per jaar
- Het kan langer duren (of meer onderdelen bezoeken)

## Enquête leraren/begeleiders

### 1. **Hoe beoordeelt u het informatiemateriaal voor de Kunstschooldag? U kunt een cijfer aankruisen op de schaal van 10 (goed) tot 1 (slecht)**

De gemiddelde score was ook dit jaar vrij hoog. Het programmaboekje werd gewaardeerd met 8,4, de informatiebrieven met 8,3 en het stripboek met 8,2. In vergelijking met andere jaren een stabiele score. Het aantal reacties bedroeg 296.

|                   | 2003 | 2002 | 2001 | 2000 |
|-------------------|------|------|------|------|
| Programmaboekje   | 8,4  | 8,6  | 8,7  | 8,6  |
| Informatiebrieven | 8,3  | 8,4  | 8,5  | 8,5  |
| Stripboek         | 8,2  | 8,7  | 8,3  | 8,0  |

De vergelijking van de cijfers is niet helemaal juist omdat in 2002 en 2001 een kaartspel cadeau werd gegeven. In 2000 was dat het stripboek, zoals ook in 2003.



## 2. *Wilt u meer informatie ter voorbereiding?*

Deze vraag werd slechts door een klein gedeelte van de respondenten beantwoord met 'ja' (19x). Als opmerkingen werden genoteerd: meer informatie over de voorstellingen en over de zalen (bijvoorbeeld hoe je binnenkomt en wat de plattegrond is van de zaal).

## 3. *Wat is volgens u het doel van de dag?* (meerdere antwoorden mogelijk)

|                                     | 2003 | 2002 | 2001 | 2000 | 1999 |
|-------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Kennismaken met de kunst en cultuur | 267  | 298  | 366  | 349  | 353  |
| Kennismaken met theater, musea enz  | 255  | 282  | 325  | 299  | 309  |
| Algemene vorming van de leerlingen  | 195  | 225  | 294  | 254  | 240  |
| Kennismaken met uitgaan             | 59   | 168  | 66   | 71   | 55   |
| Dagje uit                           | 78   | 105  | 110  | 81   | 62   |

Het aantal reacties was minder dan in andere jaren, maar desondanks is het beeld overeenkomend met andere jaren. De open antwoordmogelijkheid leverde o.a. de volgende uitspraken op:

- Lereren omgaan met puberale gevoelens in grote groepen, sociale competities.
- Groepgevoel, met de groep reizen om gezamenlijk iets te ondernemen.
- Kinderen motiveren, moed geven voor hun toekomst.
- Vooroordeel ontcrachten: het is gewoon als jongens dansen en of aan ballet doen.
- Een dagje uit en toch leren.
- Behalve kennismaken met kunst ook interesse daarvoor wekken.

## 4. *Beantwoordt de Kunstschooldag aan het door u aangegeven doel?*

Een zeer hoog aantal respondenten (281) vindt dat de *Kunstschooldag* aan het gestelde doel beantwoordt. Op de vraag om te beschrijven hoe de dag aan het doel beantwoordt, kwamen onder andere de volgende opmerkingen:

- Kinderen komen op plekken waar ze nog nooit zijn geweest.
- Goede variatie, lage drempel.
- Krijgen verschillende vormen van kunst te zien waar ze anders niet mee te maken zullen hebben.
- Voor sommigen echt een eye opener.

- Het is ook een traditie geworden.
- Ons type leerlingen komt zelden in theater of museum.
- Ik maak de leerlingen erop attent dat hun ouders ook kaartjes kunnen kopen om naar musea of film te gaan.
- Hun horizon is verbreed.
- Er wordt naar uitgekeken, ze geven het aan elkaar door.
- Leerlingen leren dat niet alles leuk is.
- Sommigen weten echt niet wat voor leuke dingen je kunt doen in Amsterdam.
- Voor sommigen de eerste en misschien de laatste keer dat ze kennismaken met kunst en cultuur.
- Leuke discussies ontstaan over je eigen smaak/keuze. Ze ontdekken dat er voor iedereen leuke voorstellingen bij zaten.
- Leerlingen zeggen nu te begrijpen waarom theaters leuk zijn.

## 5. *Bezoekt u – buiten de Kunstschooldag - met de klas muziekvoorstellingen, musea, film of andere kunstuitingen?* *Geef per categorie maximaal twee externe locaties.*

|    |         |              |     |
|----|---------|--------------|-----|
| a. | Muziek  |              | 139 |
| b. | Film    |              | 111 |
| c. | Theater |              | 122 |
| d. | Dans    |              | 58  |
| e. | Museum  |              | 197 |
| f. | Anders: | Muzieklessen | 29  |
|    |         | Kunstkijkuur | 79  |
|    |         | Kunstweb     | 12  |
|    |         | Anders       | 31  |

Een nieuwe vraag dit jaar. De bezochte locaties per kunstgenre waren:

- Muziek: Concertgebouw, Het Muziektheater
- Film: City, Arena
- Theater: De Krakeling, Meervaart, Huis aan de Amstel
- Dans: De Krakeling, Meervaart
- Museum: Rijksmuseum, Van Gogh Museum, Stedelijk Museum

## 6. Wat vond u van de organisatie en de inhoud van de dag?

|    |                                                              | 2003 | 2002 | 2001 | 2000 |
|----|--------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| a. | Organisatie, afspraken en communicatie vooraf                | 8,4  | 8,4  | 8,5  | 8,5  |
| b. | Algehele organisatie op de dag zelf                          | 8,6  | 8,5  | 8,5  | 8,5  |
| c. | Behulpzaamheid van de medewerkers in de gebouwen             | 8,5  | 8,4  | 8,4  | 8,5  |
| d. | Bereikbaarheid van de gebouwen met het GVB A'dam             | 8,3  | 8,3  | 8,0  | 8,5  |
| e. | Afstemming op het niveau van de leerlingen                   | 7,8  | 7,6  | 7,8  | 7,9  |
| f. | Publieksgerichtheid van de artiest                           | 8,0  | 8,0  | 8,2  | 8,2  |
| g. | Gedrag van andere leerlingen/leerkrachten van andere scholen | 6,9  | 6,8  | 7,0  | 7,0  |

## 7. Heeft u opmerkingen over de onderdelen die jullie hebben bezocht?

Hier kon per bezochte locatie een waardering worden gegeven, en was het mogelijk om opmerkingen te maken over gebouw en programma.

De gemiddelde waardering gemeten over alle bezochte locaties bedroeg **7,8**.

In het volgende overzicht wordt per locatie een representatieve selectie uit de opmerkingen weergegeven.

### Allard Pierson Museum (Rondleiding)

Slechte voorbereiding/uitvoering  
Boeiend

### Amsterdams Historisch Museum (Rondleiding)

We vonden het niet geweldig, maar komen er anders nooit inspirerende gids

### Balie (Amnesty International Filmfestival)

interessant, maar meer een programma voor tv  
Te zwaar onderwerp, veel gepraat

### Amsterdams Marionetten Theater (Die Zauberflöte)

Te beknopt en moeilijk te volgen  
Wel leuk om er een keer te zijn geweest.

### Bellevue - Kleine Zaal (Robert Brouwer / Vlees!)

Voor buitenlandse kinderen veel woordgrapjes  
Erg leuk, leerlingen waren erg enthousiast

### Betty Asphalt Complex (Erik Borrias / De Scheepsjongen van Bontekoe)

Saai  
Goed en leuk, maar duurde net iets te lang

### Beurs van Berlage - Graanbeurs (Benja Krik / Brandwein Brider)

Te moeilijk te lang  
Prima mix, goede muziek en duidelijk verhaal

### Beurs van Berlage - Yakult Zaal (Briza / Alleen op de wereld)

Te simpel  
Totaaltheater, prachtig

### Bimhuis (All Hands met Sean Bergin)

Afschuwelijk, oubollig  
Mag eigentijdser  
Groepen liepen weg waardoor er chaos ontstond  
Artiesten deden hun best maar gaven geen uitleg over de muziek



**Boekmanzaal (Parea / Loco Mentality)**

Grappig, goed gedaan  
goed verhaal

**Bijbels Museum (Rondleiding)**

Actief betrekken van de leerlingen was goed

**Carré (Magic Unlimited)**

Te veel dans  
Goede show  
Té Las Vegas  
Geweldig

**Circus Elleboog (No-Madz / Altijd onderweg)**

Niet voor deze leeftijd, slechte act  
Spontaan, creatieve voorstelling

**Het Compagnietheater (Dansgroep Force / Ritme in Me)**

Zelf meedoen te kort, en programma eenvoudig  
Boeiend, het sprak kids aan

**Concertgebouw (De Chinese nachtegaal)**

Statisch en langdradig  
Het publiek gedroeg zich beschamend  
Goed, maar leerlingen kijken er anders naar  
Zeer verzorgd

**Doelenzaal (De Meekers / En toch beweegt het)**

Leuk stuk, maar te lang  
Heel goed, jammer dat een deel van de andere scholen het niet begreep

**Theater de Engelenbak (Verschillende voorstellingen)**

Leuke presentatie, afwisselend

**Felix Meritis (@chestra / Echo's van overal)**

Leuke afwisselende show  
Erg mooie muziek van verschillende naties, leerlingen

**Filmmuseum**

Erg goed gedaan





**Frascati 1 (Frontaal / Naar de 2e etage)**

Te sexueel getint  
Sprak leerlingen erg aan

**Huis aan de Amstel (Meisjes zijn niks)**

Glaasje limonade werd erg gewaardeerd  
Ontzettend leuk, betrokkenheid naar publiek is groot

**Joods Historisch Museum (Rondleiding)**

Ze wisten de groep heel goed aan het werk te krijgen

**Kampina Theater (René Groothof / Heer Halewijn)**

Was te warm  
Fantastische voorstelling en we waren zo thuis

**De Kleine Komedie (Hakim)**

Top

**De Krakeling (Internationaal Danstheater / Met Handen & Voeten)**

Prachtige voorstelling

**Melkweg / Oude Zaal (Ali B)**

Rapper was te makkelijk, die zien de leerlingen dagelijks op MTV  
Ali B was pedagogisch sterk  
Soms een beetje grof  
Leerlingen hebben erg genoten

**Melkweg / The Max (Charming Rockers)**

Artiesten met zichzelf bezig  
Vergeleken bij vorig jaar slecht, alleen maar reclame voor hun school  
Meer dans, minder preek  
Leerlingen vonden het leuk, sloot goed aan bij belevingswereld

**Muiderpoorttheater (John Kayongo en Sami Gathii / Matata Ya Fisi)**

Te weinig publiek, duurde te kort  
Erg leuk

**Het Muziektheater (Een kijkje achter de schermen)**

Veel interview  
Viel het minst in de smaak, meer motiveren dat dit voor de mensen topsport is  
Mooie voorstelling, echt voor kinderen  
Ballet van vooroordelen bevrijd

**NEMO**

Leerlingen vonden het geweldig, ik vond het te moeilijk  
Goed dat je buiten ook vermaakt werd  
Ik was mijn kinderen een uur kwijt, heerlijk vermaakt

**De Nieuwe Kerk (Rondleiding)**

Afhankelijk van rondleider  
Goede rondleiding/leidster

**Rembrandthuis (Rondleiding)**

Presentatie onvoldoende

**De Rode Hoed (Martin Mens / Koning Arthur)**

Slecht te verstaan, slecht zicht  
Prima one man show

**Rijksmuseum (Rondleiding)**

Andere schilderijen opnemen in het boekje  
 Weinig tijd voor vragen, druk in het museum

**Scheepvaartmuseum (Theater)**

Niks gezien, organisatorische wanorde  
 Lang staan wachten, niemand wist hoe het precies moest

**Scheepvaartmuseum (Rondleiding)**

Prima begeleiding

**Stedelijk Museum (Rondleiding)**

Beetje weinig gezien  
 Weer veel nieuws gezien

**Theatermuseum (Maak je eigen voorstelling)**

Enkele specifieke opdrachten voor kids was verrijkend geweest

**Theaterschool (Dansen, dansen en nog meer dansen)**

Moderne dans sloot niet aan bij niveau leerlingen  
 Professioneel optreden

**Tropeninstituut Theater****(Flamengogroep La Primavera / Lang leve de typemachine)**

Ik vond het mooi, de leerlingen minder  
 Prachtige uitvoering

**Tuschinski (Filmorkest Max Tak)**

Leuk, even net als vroeger  
 Combi muziek en film verrassend

**Veemtheater (Mati Elias / Seeing U)**

Anders dan aangekondigd  
 Zeer inspirerende danser

**Verzetsmuseum (Rondleiding)**

Leuke tentoonstelling maar veel leeswerk



8. *Komt u gedurende dit schooljaar in de lessen nog terug op de Kunstschooldag ?  
 Zo ja, hoe? (meer antwoorden mogelijk)*

|    |                               |  |
|----|-------------------------------|--|
| a. | Door gezamenlijk uit te gaan  |  |
| b. | Door informatie aan te vragen |  |
| c. | Anders, namelijk              |  |

63 respondenten kozen voor a en 16 voor b. Bijna negentig antwoorden wezen in een andere richting. Een kleine bloemlezing:

- Praten over *Kunstschooldag*.
- Kijken op de website.
- Schilderijen maken.
- Stukje in schoolkrant.
- Opstellen schrijven.
- Met de afscheidsavond.
- Misschien als afsluiter van het jaar een musical.
- Lezen strip of spelen kwartet.
- Via internet en e-mail; cd-rom van Briza opgestuurd gekregen, erg leuk.
- Video bekijken.

## 9. Tips & Opmerkingen

Bij dit onderdeel konden alle respondenten nog een laatste opmerking kwijt. Hieronder een overzicht van opvallende uitspraken:

- Was mijn eerste keer en het was leuk om met de hele groep op stap te zijn.
- Meer afwisselen.
- Alles lekker op loopafstand.
- Gedrag leerlingen beter omdat de locaties niet te vol worden gepropt.
- Laatste twee jaar geen confrontaties met andere scholen, goede begeleiding.
- Jammer dat er ook dit jaar weer scholen/begeleiders zijn die zich niet aan de regels houden.
- Dat mooie weer vond ik zo knap georganiseerd.
- Goed gevarieerd programma, leerlingen zijn soms echt verbaasd.
- Meer buitenvoorstellingen.
- Voorstellingen steeds aangekleder en doelgericht.
- Door te wandelen hebben we ook grachtenhuizen en het Begijnhof bekeken en zijn we via Schuttersgang naar het Amsterdams Historisch Museum gelopen.
- Steeds meer kindgericht, weinig 'volwassens'.
- Kortingsbonnetjes van de McDonald's geven.



## Samenvatting en conclusie

De veertiende editie van de *Kunstschooldag* was er een met nieuwe mijlpalen. Nooit eerder waren zoveel kinderen (6164) op stap, namen zoveel kunstinstellingen deel (48) en waren er zoveel voorstellingen te zien (109). Ook nieuw is de leerlingenenquête. In andere jaren kon de organisatie uit de meningen van de leerkrachten en begeleiders wel opmaken hoe de kinderen het hadden gevonden, maar nu konden ze ook voor zichzelf spreken en daar werd goed gebruik van gemaakt (304 groepen).

### Enquête leerlingen

De waardering voor de bezochte onderdelen (locatie en voorstellingen of rondleidingen) was een 7,5 (de leraren/begeleiders kwamen uit op 7,8). Veel waardering was er voor Carré, De Kleine Komedie en Melkweg.

Over gebouwen gesproken: Carré en NEMO behoren tot de top van de al eerder bezochte gebouwen. Ook Concertgebouw, Het Muziektheater, Tuschinski, Melkweg en Tropeninstituut Theater, en natuurlijk de musea, zijn bekend bij de kinderen.

De musea zijn vooral met de school bezocht (maar ook met ouders), ging je met je ouders naar het theater dan kwam je vaak terecht in (weer) Carré, en in mindere mate in De Kramling en de Meervaart.

Kinderen vinden de *Kunstschooldag* vooral leuk en (daarna) leerzaam. Slechts een minderheid is mindere positief. Wat opvalt is de relatief hoge score voor 'druk', maar misschien niet verwonderlijk als je op één dag drie keer in een volle zaal terechtkomt.

Vóór de *Kunstschooldag* wordt veel gepraat over de voorstellingen, de gebouwen en 'hoe je te gedragen'. En er wordt informatiemateriaal doorgenomen. Na de dag is er in bijna gelijke mate aandacht voor de inhoud en het speciale karakter van de dag.

Het gratis vervoer met het GVB bevalt altijd, maar er is ook wat typisch Amsterdams gemopper te horen ('druk, je kunt niet zitten').

De kinderen willen na de *Kunstschooldag* naar het museum of een theater/concertzaal. Zo'n 190 groepen zeiden nog wel eens een bezoek te willen brengen aan Carré, Melkweg, NEMO, De Kleine Komedie en andere locaties.

Kortom, een tevreden groep kinderen die op een leuke, leerzame manier kennis heeft gemaakt met kunst en cultuur, en voor een overgroot deel van plan is weer eens een museum of theater te gaan bezoeken. En dat is wat de *Kunstschooldag* als ideaal heeft.

### Enquête leraren/begeleiders

De informatie die voorafgaande aan de *Kunstschooldag* aan de leraren/begeleiders werd verstrekt wordt nog steeds als goed beoordeeld. Die waardering geldt ook voor het stripboek

dat dit jaar opnieuw (na het succes van de jaren 1999 en 2000) aan de leerlingen werd verstrekt.

Als doel van de dag wordt in eerste instantie – net zoals in andere jaren – gedacht aan kennismaken met kunst en cultuur, gevolgd door kennismaken met theater, musea e.d. Hoog scoort ook de algemene vorming van de leerlingen terwijl het dagje uit en het kennismaken met uitgaan de rangorde – op afstand - sluiten. Een zeer hoog aantal respondenten (281 van de 296) vindt dat de *Kunstschooldag* aan het doel beantwoordt. Het zijn overigens ook de doelen die de organisatie van de *Kunstschooldag* zich heeft gesteld en in die zin is de onveranderde score over de jaren heen een bewijs dat de *Kunstschooldag* een prima middel is om het doel te behalen.

Zoals ook uit de antwoorden van de leerlingen blijkt gaan veel leraren met de kinderen op stap naar musea. Nummer twee is muziek en nummer drie: film.

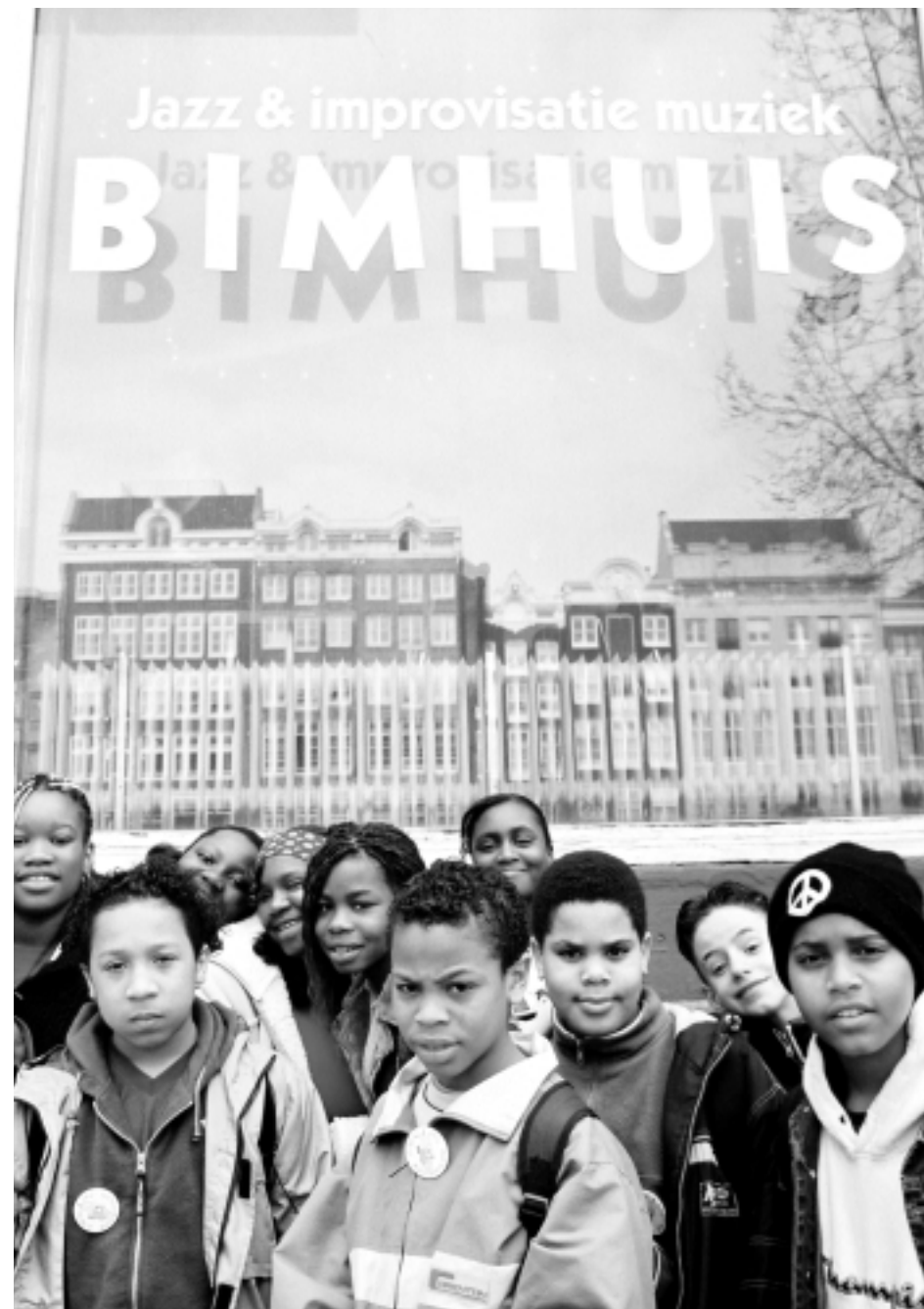
De organisatie van de dag werd door de leraren/begeleiders als goed beoordeeld. Een beeld dat ook uit de enquêtes van afgelopen jaren kwam. Apart punt van aandacht is altijd het gedrag van andere leerlingen/leerkrachten, ofwel: de overlast of irritatie die anderen kunnen geven. Uit de toelichtingen blijkt dat er over het algemeen een betere houding is ten opzichte van elkaar, maar nog steeds scoort dit punt niet ontzettend hoog (6,9 als waardering) waarmee de leraren/begeleiders laten merken dat verbetering nog nodig is. Een zaak die de organisatie in samenspraak met de scholen wil blijven aanpakken, totdat het respectvolle cijfer 8 uit het onderzoek rolt.

De opmerkingen per locatie lopen zoals elk jaar uiteen. Waar de ene groep zich soms wat bekocht voelt (te hoog of te laag niveau, te hard of te zacht, etc.) is de andere lyrisch ('nog nooit zo iets gezien'). Het hoort bij het oordelen over kunst en cultuur en daarom is het niet zinvol om hier een conclusie te verbinden aan de uitspraken.

De *Kunstschooldag* wordt achteraf vaak opgevolgd door samen uit te gaan of door informatie op te vragen. Nog meer respondenten pakken het op hun eigen manier aan door over de dag te praten, op websites te kijken, opstellen te laten schrijven of zelfs musicals te maken als afsluiter van het jaar. En welk cijfer gaf de leraar/begeleider aan de dag? Een 7,8.

Conclusie: leraren/begeleiders zijn evenals de leerlingen ruim tevreden met de dag. Er is soms kritiek op de voorstellingen, concerten en rondleidingen, maar net zo vaak is er lof. Toch zitten er altijd punten in die voor de organisatie van belang zijn. Dat kan gaan over het niveau van de voorstelling (begrijpelijkheid), maar ook over de uitleg eromheen (weten de leerlingen wat ze gaan zien en hoe dat tot stand komt), het gedrag van anderen, de duur van voorstellingen en de voorzieningen in en rond de locaties. Alle opmerkingen worden gebruikt om de *Kunstschooldag* nog beter voor te bereiden en te organiseren.

Belangrijkste conclusie: de belangstelling voor de *Kunstschooldag* vanuit het onderwijs maar ook vanuit de kunstwereld neemt alleen maar toe. Dat is niet alleen een verdienste van beleidsmakers en de diverse overheden maar vooral van degenen die de leerlingen 'de kunst van de cultuur' moeten bijbrengen: de leraren en begeleiders.





*Organisatie Kunstschooldag:  
Mariska Jacobi*

*Redactie:  
Jan Roekens*

*Foto's gemaakt door:  
Natalie den Hollander*

*Vormgeving:  
Jan Abraham Vos en  
Zlatan Peric*

*In opdracht van:  
Stichting JAM  
Amsteldijk 126 hs  
1078 RS Amsterdam  
Telefoon: 020 - 528 96 51  
Fax: 020 - 639 28 73  
[www.kunstschooldag.nl](http://www.kunstschooldag.nl)  
[kunstschooldag@stichtingjam.nl](mailto:kunstschooldag@stichtingjam.nl)*

